

კლინიკური შემთხვევა

შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2

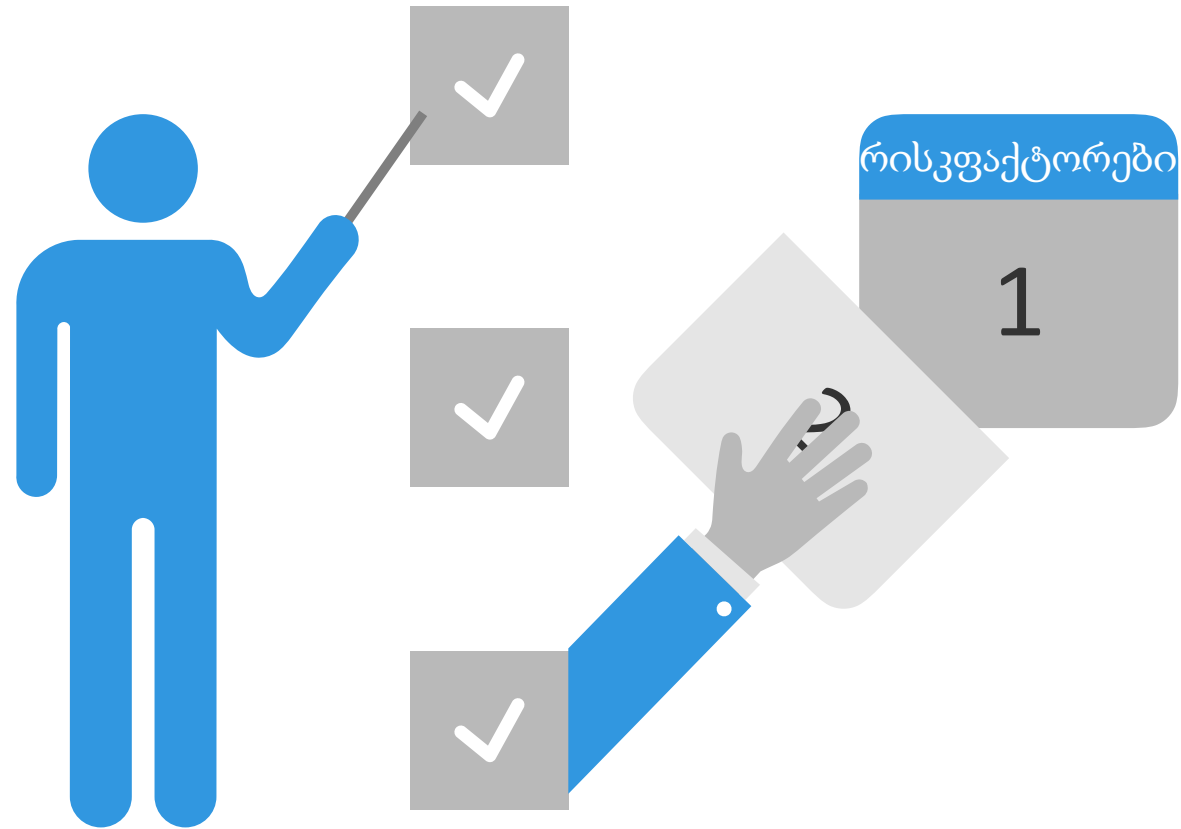
კლინიკური შემთხვევა - 1

- გიორგი 48 წლის მამაკაცია, პჯდ ექიმს მიმართა ჰიპერტენზიის რუტინული მეთვალყურეობის მიზნით, რის გამოც მკურნალობს უკვე 8 წელია. ერთადერთი მედიკამენტი, რომელსაც ღებულობდა, არის ლიზინოპრილი 20მგ/დღეში.
- წნევის ბინაზე მონიტორინგის საშუალო მაჩვენებელი 128/82 მმ ვწყ სვ-ია.
- აღნიშნავს ჰიპერტენზიის, ტიპი 2 დიაბეტის და კორონარული არტერიების დაავადების ოჯახურ ანამნეზს.
- გასული წლის მანძილზე წონაში მოიმატა 10 კგ, ამასთანავე ეწევა ცხოვრების მჯდომარე სტილს ფიზიკური აქტივობის გარეშე. სხვა სიმპტომებს არ აღნიშნავს. პაციენტის სმი 34 კგ/მ²-ია, ხოლო სისხლის წნევა 125/80 მმ ვწყ სვ.

კითხვა: რა იქნება შემდგომი ნაბიჯი ამ პაციენტის მდგომარეობის მართვისას?

ჯგუფური სამუშაო

აღწერეთ დიაბეტის სკრინინგის კრიტერიუმები

დიაბეტის სკრინინგი

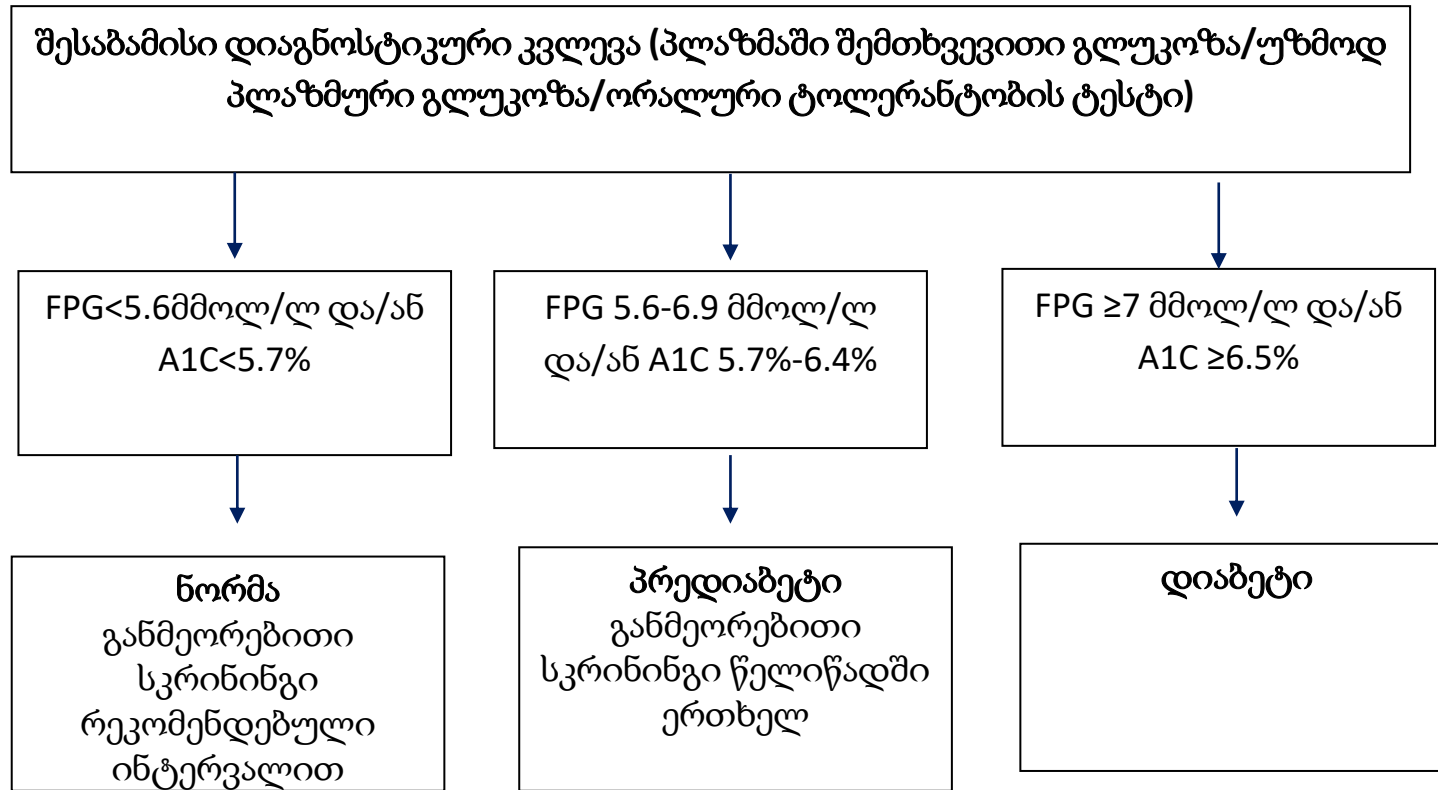
ჩაატარეთ ტესტირება 3 წელიწადში ერთხელ პაციენტებში ≥ 40 წელზე ან ჭარბი წონის/მსუქან მოზრდილ პაციენტებში (სმი ≥ 25 კგ/მ² ან ≥ 23 კგ/მ² აზიური წარმოშობის პირებში), ვისაც აღენიშნება ჩამოთვლილიდან ერთი ან მეტი რისკ-ფაქტორი:

- დიაბეტი პირველი რიგის ნათესავში;
- მაღალი რისკის რასობრივი/ეთნიკური კუთვნილება (მაგალითად, აფრო-ამერიკელი, ძირეული ამერიკელი, აზიელი ამერიკელი, წყნარი ოკეანის კუნძულების მცხოვრები);
- გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების ანამნეზი;
- ჰიპერტენზია ($\geq 140/90$ მმ ვწყ სვ ან ანტიჰიპერტენზიულ მკურნალობაზე);
- HDL ქოლესტეროლი < 35 მგ/დლ (0.90 მმოლ/ლ) და/ან ტრიგლიცერიდები > 250 მგ/დლ (2.82 მმოლ/ლ);
- ქალები პოლიციტური საკვერცხეების სინდრომით;
- სხვა კლინიკური მდგომარეობა, რომელიც ასოცირებულია ინსულინრეზისტენტობასთან (მაგ.: მძიმე სიმსუქნე, ჭარბი ცხიმის განაწილების თავისებურებები-ცენტრალური ან აბდომინალური სიმსუქნე, კერძოდ, წელის გარშემოწერილობა ევროპული: მამაკაცი ≥ 94 სმ, ქალი ≥ 80 სმ; სამხრეთ აზია, ჩინეთი, იაპონია: მამაკაცი ≥ 90 სმ, ქალი ≥ 80 სმ; მეტაბოლური სინდრომი*, acanthosis nigricans).
- გესტაციური დიაბეტის ანამნეზი.

ჩაატარეთ ტესტირება ყოველწლიურად პაციენტებში:

- პრედიაბეტით: ([A1C $\geq 5.7\%$ [39 მმოლ/მოლ], უზმოდ პლაზმის გლუკოზა (FPG) 100–125 მგ/დლ (5.6–6.9 მმოლ/ლ)),
- გლუკოზისადმი ტოლერანტობის დარღვევით (IGT) - პლაზმის გლუკოზის მომატებული დონე (≥ 140 და < 200 მგ/დლ) 75გ სტანდარტული გლუკოზის მიღებიდან 2 სთ-ში, უზმოდ პლაზმაში გლუკოზის < 126 მგ/დლ კონცენტრაციის ფონზე.
- უზმოდ გლიკემიის დარღვევით (IFG) - უზმოდ პლაზმის გლუკოზა 100–125 მგ/დლ და 75გ გლუკოზატოლერანტობის ტესტიდან 2-სთ შემდეგ < 140 მგ/დლ.

დიაბეტის დიაგნოსტიკა

დიაბეტის სადიაგნოსტიკო კრიტერიუმები

დიაბეტის სკრინინგისა და დიაგნოსტიკის კრიტერიუმები		
	პრედიაბეტი	დიაბეტი
A1C	5.7–6.4%*	≥6.5%†
FPG	100–125 მგ/დლ (5.6–6.9 მმოლ/ლ)*	≥126 მგ/დლ (7.0 მმოლ/ლ)†
OGTT	140–199 მგ/დლ (7.8–11.0 მმოლ/ლ)*	≥200 მგ/დლ (11.1 მმოლ/ლ)†
RPG		≥200 მგ/დლ (11.1 მმოლ/ლ)‡
<p>*სამივე ტესტისთვის რისკი უწყვეტია, და არაპროპორციულად მატულობს დიაპაზონის ზედა ზღვარზე.</p> <p>†თვალსაჩინო ჰიპერგლიკემიის არარსებობისას დიაგნოზი უნდა დადასტურდეს ნორმიდან გადახრილი ორი შედეგით, სისხლის იმავე ნიმუშიდან ან სხვა ნიმუშის გამოყენებით.</p> <p>‡დიაგნოსტიკისთვის გამოიყენება მხოლოდ პაციენტებში ჰიპერგლიკემიის კლასიკური სიმპტომებით, ან მწვავე ჰიპერგლიკემიური მდგომარეობის დროს.</p> <p>RPG - პლაზმის გლუკოზის რანდომული ნიმუში; FPG - უზმოდ პლაზმის გლუკოზა; OGTT - ორალური გლუკოზა-ტოლერანტობის ტესტი; A1C - გლიკოზირებული ჰემოგლობინი</p>		

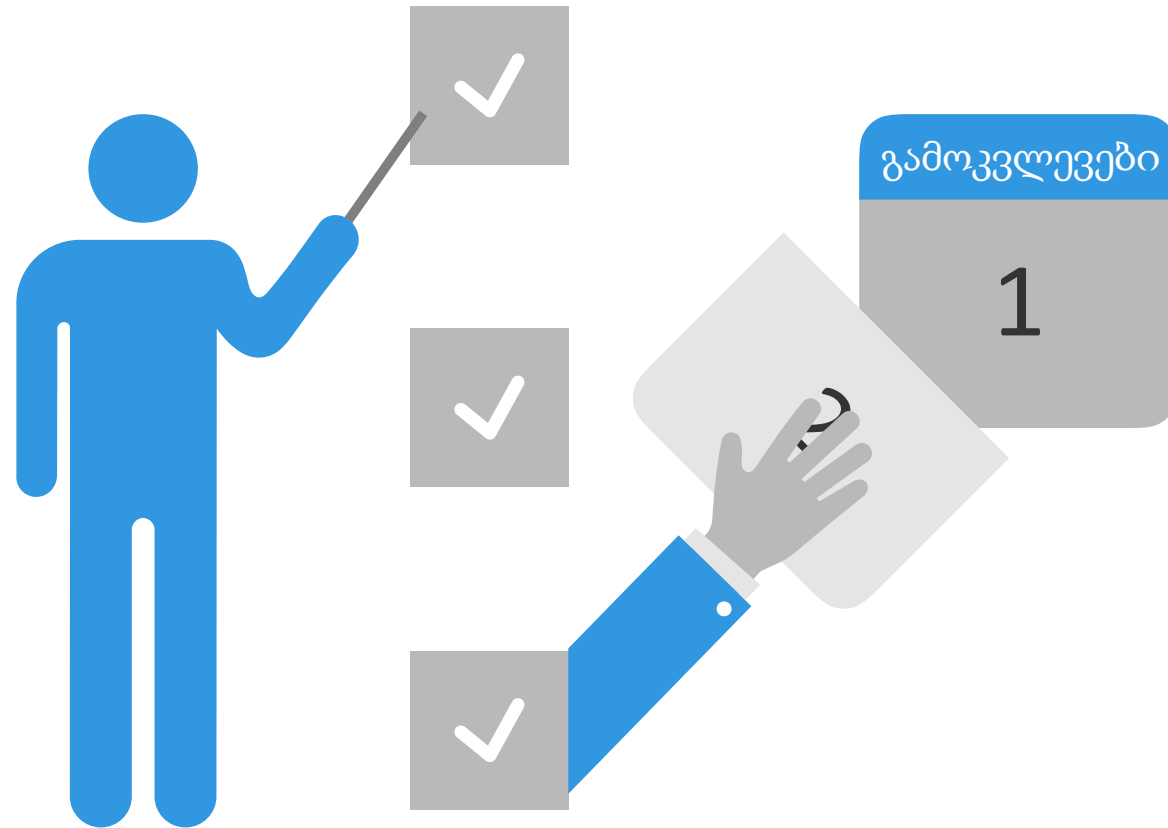
კლინიკური შემთხვევა - 1

- გიორგის ჩაუტარდა უზმოდ პლაზმური გლუკოზის გამოკვლევა, რომლის მაჩვენებელიც აღმოჩნდა 138 მგ/დლ.

კითხვა: რა იქნება შემდგომი ნაბიჯი ამ პაციენტის მდგომარეობის მართვისას?

ჯგუფური სამუშაო

აღწერეთ დიაბეტის საწყისი კვლევების და შეფასების ნაკრები

დიაგნოზის დადასტურების შემდეგ:

დიაბეტი დადასტურდა?

საწყისი კვლევებისა და შეფასების ნაკრები

დიაგნოზის დადასტურების შემდეგ დაგეგმეთ პაციენტთან ვიზიტი საწყისი შეფასებისთვის, სადაც:

- ეცნობება საბოლოო დიაგნოზი და განემარტება დაავადების ბუნება;
- უტარდება შემდგომი შეფასება, მათ შორის:
  - რეტინოპათიის სკრინინგი შდ ტ2-ის შემთხვევაში დიაგნოზის დასმისთანავე, ხოლო შდ ტ1-ის დროს დიაგნოზის დასმიდან 5 წელიწადში;
  - ფსიქოლოგიური შეფასება;
  - გაგზავნა საგანმანათლებლო პროგრამაში;
  - კონსულტირება ფიზიკურ აქტივობასა და კვებაზე;
  - ტერფების დათვალიერება და დაწყლულების რისკის შეფასება;
  - ინსულინოთერაპიის პროგრამის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;
  - განმეორებითი ვიზიტის დაგეგმვა ჩატარებული გამოკვლევების შედეგების და მკურნალობის მეთოდების ასახსნელად.

საწყისი კვლევების ძირითადი ნაკრები მოიცავს:

1. სისხლში გლუკოზის და გლიკოზირებული ჰემოგლობინის გაზომვას (HbA1c) -ოპტიმალური დონე 6.5%-სა და 7.5%-ს შორისაა
2. სისხლის წნევის გაზომვა - სამიზნე სისტოლური <130მმ ვწყ სვ, ხოლო დიასტოლური <80მმ ვწყ სვ
3. ქოლესტეროლი და ლიპიდური პროფილი - სამიზნე საერთო ქოლესტეროლი <5მმოლ/ლ, LDL-ქოლესტეროლი <2.0 მმოლ/ლ ან საწყისი მაჩვენებლიდან >50%-ით შემცირება. ალტერნატიული სამიზნე შესაძლებელია იყოს non-HDL ქოლესტეროლი <2.6 მმოლ/ლ
4. თირკმლის ფუნქცია (შარდში ალბუმინი) - <2.5მგ/მმოლ მამაკაცები, <3.5 მგ/მმოლ ქალებში
5. თირკმლის ფუნქცია (შრატის კრეატინინი) - თუ > 150 მიკრომოლ/ლ - მეტფორმინი უნდა შეწყდეს
6. აწონვა და სმი-ს შენარჩუნება 18.5 - 24.9 კგ/მ² - ის ფარგლებში
7. მწვევლობის სტატუსი - მწვევლობის შემოწნება ყოველწლიურად
8. თვალების გამოკვლევა - რეტინოპათიის სკრინინგი ყოველწლიურად
9. ტერფების გამოკვლევა - სკრინინგი ყოველწლიურად

დიაგნოსტიკური ტესტების ძირითადი ნაკრები 18 წელს ზევით ყველა პაციენტისთვის დიაბეტის დიაგნოზით

